

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izbaže vsak dan svojo letnično naročnino in prejemnik.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 26—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kneževa ulica št. 5, (v priliku levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica

Upravnistvo: Kneževa ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Ljubljana je govorila.

Ljubljanski občinski svet je včeraj na najslavesnejši način posvečil svojo popolno solidarnost z dosedanjim županom Ivanom Hribarjem. Občinski svet je manifestiral, da si Ljubljana ne da vzeti župana, ki si je pridobil tako velikanskih in nepozabnih zaslug za mesto in za vse prebivalstvo in da ne ukloni tilnika pred vladno, ki je hotela Ljubljani vzeti takega župana.

V snočni seji občinskega sveta je bil Ivan Hribar zopet izvoljen za župana. Soglasno ga je volil občinski svet, ki je bil v sestavi sedemdeset članov. Izrazil svoje popolno zaupanje in je s tem dal močoven odgovor na vladno nepotrditve. Vlada je hotela Ljubljani z državno silo vzeti župana, Ljubljana pa je odgovorila: ne, ga ne damo, ga ne damo za nobeno ceno.

Za župana Hribarja je to največje zadoščenje za to, kar mu je storila vlada. V zopetni izvolitvi se izrazil volja vsega prebivalstva, izražena po legitimnih zastopnikih, s to izvolitvijo se je pokazala neomajna vestnoba občinskega sveta in ljubljanskega prebivalstva svojemu mnogoletnemu županu.

Veseli, da je Hribar volitev sprejel, je bilo splošno. S tem sklepom občinski svetovalec, da naj Hribar izvolitev sprejme, je avtonomni zastopnik pokazal, da se ne boji nobenih posledic, da se ne ustraši nobenega boja, ker je trdno prepričan, da ima na svoji strani ogromno večino prebivalstva, ki je pripravljeno, iti v vsak boj za svojo pravico, si svobodno izbrati občinskega načelnika.

Ta močnata manifestacija ljudske volje bi morala vladi pač zadostovati in vlada bi morala iz nje spoznati, da nima nobenega upanja, pridreti s svojo zahtevno, da Hribar ne sme biti ljubljanski župan. Dolžnost resnično ustavne vlade je, respektirati voljo ljubljanskega prebivalstva, izraženo z zopetno izvolitvijo dosedanjega župana, in priporočilo predložiti izvolitev cesarju v potrjenje. Vlada bi to morala toliko bolj storiti, ker so razlogi Hribarjeve nepotrditve tako malenkostni in nesresni, da je svet strmel, ko jih je zvedel iz Hribarjevih ust.

Pojasnilo, katero je podal Hribar v snočni seji občinskega sveta o vzrokih njegove nepotrditve, je uni-

čevalna obsodba vladnega postopanja. Ti vzroki in nagibi so jalovi, to sploh niso vzroki, nego samo pretveze, a da se upa vlada take stvari navajati kot vzroke, da se upa iz takih ničevih nagibov odreči svobodno izvoljenemu županu potrditev, to priča na ves glas, da vlada ne spoštuje ustavnih načel in iz ustave izvira-jočih pravic. Kdaj je svet že videl in slišal, da bi se bila iz takih nagibov in iz takih vzrokov odrekla potrditev župana, ki je s tolikoletnim delom pokazal, da je pravi mož na pravem mestu. Še nikoli se ni kaj takega zgodilo. Hribarjeva nepotrditve je niknik, v Avstriji se enak ali le podobni slučaj sploh ne ni primeril.

Hribarjeva nepotrditve ima značaj strahovalnega akta in da si kaj takega Ljubljana ne pusti dopasti pod nobenim pogojem in za nobeno ceno, to je pokazala včerajšnja zopetna izvolitev Ivana Hribarja za ljubljanskega župana. Občinski svet je zvesto vstrajal na strani svojega mnogoletnega načelnika, kljubujoč vladni represaliji je bil novič izvolil za župana in s tem pobral rokavico, katero mu je vlada vržla pred noge.

Vojna ali mir? Kar bo hotela vlada. Če je vlada zmožna hladnega preudarka in če ima voljo spoštovati postavne pravice in občinske avtonomije, potem bo Hribarja priporočila v potrditev. Kajti zavedati se mora, da nima moči ukloniti ljubljanskega prebivalstva in da nima moči poton boja, z razpustom in z novimi volitvami doseči drugačno sestavo občinskega sveta. Če pa hoče vlada imeti boj, naj ga pa ima. Ljubljana se ne boji razpusta in če treba pojde tudi v boj za svoje pravice. Ljubljana je že govorila — zdaj ima besedo vlada.

Občinski svet — razpuščen.

Deželna vlada je danes občinski svet ljubljanski razpustila.

Podžupanu dr. Ivanu Tavčarju je bil danes opoldne od deželne predsedništva dostavljen naslednji dekret:

Stev. 2040/pr.

Ljubljana, 31. avgusta 1910.

Cenjenemu predsedstvu občinskega sveta v roke gospoda podžupana dr. Ivana Tavčarja, deželnega odbornika itd.

v Ljubljani.

V seji občinskega sveta dne 30. avgusta t. l. izvolil se je županom

stolnega mesta ljubljanskega gospod občinski svetovalec Ivan Hribar, vključno temu, da volitev imenovanega za župana v seji dne 3. maja t. l. ni dobila Najvišjega potrjenja.

Razpuščam zategadelj na podlagi § 87. postavbe z dne 5. avgusta 1887. št. 22. dež. zak. občinski svet ljubljanski.

Zoper to odredbo, vsled katere nehajo posli vseh članov občinskega sveta, pristopi občinskemu svetu pritožba na e. kr. ministrstvo za notranje stvari.

Morebitna pritožba nima odločilne moči in bi se morala vložiti tekom 4 tednov pri deželni vladi.

Občinski svet se sme le še enkrat zbrati v ta namen, da sklepa o prizivu, katerega bi morebiti vložil.

Nadaljne odredbe za začasno oskrbovanje občinskih opravil bodo sledile.

C. kr. deželni predsednik
Schwarz.

Kocka je torej padla in odločitev je izrečena. Ker je občinski svet ljubljanski snoči zopet izvolil Ivana Hribarja za ljubljanskega župana, je bil danes razpuščen. Vlada se je torej odločila za boj proti narodno — napredni stranki.

Vladni komisar, ki bo odslej vodil posle občinske uprave, bo jutri imenovan.

Po veljavnem mestnem statutu sme razpuščen občinski svet imeti samo še eno sejo in to v svrhu, da sklene, ali vložiti proti razpustu rekurz na ministrstvo ali ga ne vložiti. Ta zadnja seja dosedanjega občinskega sveta bo še danes ob 5. uri popoldne. Pred to javno sejo namreč ob 1/5. popoldne se zbere klub občinskih svetovalec na posvetovanje.

Pozivljamo novič vse občinstvo naj se ne da zapeljati v nikakršne manifestacije.

Afera s strupenimi pilulami pred sodiščem.

(Nadaljevanje iz jutranjega lista.)

Obtoženka Emilija Hladnik prihi v dvorano, Franc Hladnik pride mirno, toda zamišljen.

Predsednik ponavlja najprej napram Hladniku izpoved njegove soproge.

Nato se nadaljuje

zasliševanje prič.

Ernst Pegan, trgovec v Trstu, pozna Tollazijeve še izza časa,

ko je imel trgovino v Vipavi. Hladnika je spoznal v svoji trgovini delikates v Trstu pred tremi meseci, predno se je zgodila ta afeta. Vozil se je z njim v avtomobilu. Dne 19. marca se je peljal s Hladnikom v Ljubljano. Bila sta pri »Zlati kapljici«, odtod sta šla v »Narodno kavarno«, nato pa v »Union«, potem pa v hotel »Ilirijo« spat. Iskala nista kakega doktorja, temveč Miho Gostišo. V tem oziru se šofer Stua najbrže moti. Ko so se peljali mimo Logatec, jim je kazal hišo in posestvo svoje matere. Čez svojo mater ni Hladnik nikdar zabavljaj, pravil je le, da mu nasprotuje zaradi poroke. Približno čez mesec dni sta šla v Monte Carlo, kjer pa nista imela sreče. Koliko je Hladnik zaigral, ne ve. Zaigrala sta pa oba. V Monte Carlu sta bila dva ali tri dni. Ko je prišel domov, mu je žena povedala o zastrupljivi aferi, kakor je to čitala v časopisih. »Če si ti kaj napravil, je najboljšje, da poveš,« je svetoval Hladniku. Hladnik mu je rekel, da pojde v Italijo. Pegan mu je pa svetoval, naj tega ne stori, temveč naj gre prostovoljno v Ljubljano, ter se tam javi preiskovalnemu sodniku. Hladnika je poznal kot senzala z lesom in vinom. Da je bil pa lastnik sferisterija, tega ni vedel. Hladnik se je vedno kazal, da je premožen. Enkrat ga je prosil za posojilo 3000 ali 4000 kron, katerih mu pa ni dal. To je bilo pa prej, nego so bili v Ljubljani. Tudi Pegana so aretirali, in sicer na podlagi nekega pisma, katerega je pisala njegova komptuaristinja župniku v Logatec za informacijo s pripombo: »Če bo pa Hladnik po svoji materi še kaj dobil . . .« Pegan ima take škatlje, v kateri je bil poslan trup; toda Hladniku ni prodal take škatlje, ker jih sploh ne prodaja.

Na vprašanje dr. Ravniharjevo pravi Pegan, da on ne obuje z raznimi senzali, s katerimi je Hladnik občeval, in ga je tudi vedno svaril pred njimi, ker so to same »pijavke«.

Na vprašanje dr. Švigljevo pravi priča, da ni videl takrat, ko sta se peljala v Ljubljano, niti pri njem, niti pri njej nikakršnega razburjenja, nikakršnega skrivnega stika. Kadar sta prišla k njemu v delikateso, se nista nikdar kregala med seboj, tudi nista nikdar zabavljala čez Hamerlitzeve. Ko je prišla gospa Hladnikova po aretaciji njenega moža k njemu, se je jokala in ni kazala

prav nikakršnega znaka, da bi bila ona kriva tega.

Ko se je čitala ona notica v časopisih v večji družbi, ni napravljaj Hladnik na njega prav nobenega vtiska, da bi bil le količjak razburjen.

Dr. Neuperger: »Saj je tudi zdaj miren!«

Dr. Fran Irgolič pravi, da se je s Hladnikom seznanil začetkom tega leta v kavarni »Commercio«. Prišli so v tej kavarni skoro vsak večer skupaj. O rodbinskih razmerah mu ni pravil. Le enkrat mu je pravil, da je pri sferisteriju veliko izgubil, v katerega je vtaknil 20 do 30 tisoč kron. Enkrat se je peljal s Hladnikom proti Občini in Sežani ter prišla do Senožec. Tam so pustili avtomobil, ker se jim je polomil. Od tod so se z vlakom odpeljali nazaj v Trst. Ve tudi, da se je Hladnik s Peganom peljal v Ljubljano. Pove, kako sta hodila 3. aprila skupaj in kako je pri njem prenočeval. Drugi dan sta se okoli poludne zbudila ter šla okoli 2. ure popoldne k Sv. Ivanu k sokolski slavnosti. Od tod sta šla ob 11. uri v mesto. Popolnoma izključeno je, da bi on na ta dan to storil. Čez nekaj dni mu je Hladnik pravil, da pojde v Italijo po opravkih. Še-le pozneje je izvedel, da sta šla s Peganom v Monte Carlo. Hladnik mu ni nikdar pravil, da je imel nesrečo v Monte Carlu. Tiste dni je bral v časopisih o Hamerlitzevi aferi. Splošno se je govorilo v družbi, da Hladnik tega ne more biti kriv. Hladniku se je to preveč zdelo, ker mu je to škodovalo pri trgovini i. t. d. Konečno je šel sam v Ljubljano, da se sam javi in da s tem zavrne očitania. Tistega dne, ko je bil Hladnik na kolodvoru v Trstu aretiran, je bil priča tam navzoč. Priča je spremljal na to Hladnikovo soprogo k Peganu. Zatrjevala mu je, da je njen mož popolnoma nedolžen. Iz vsega njenega obnašanja ni mogel opaziti, da bi se čutila krivo. Bila je le žalostna in obupana. Še ko sta se Hladnik in žena ločila, ji je Hladnik rekel: »Le potrpi, vsaj se kmala vidimo!« O Hladniku pravi, da je po njegovem mnenju jako dober človek; bil je bolj vesele volje. Zdel se mu je kakor vsak mlad trgovec, bolj lahkomisljen — kakor je to posebno v Trstu, kjer pride tak človek v kremplje zviti in nevarnih tržaških senzalov. V Trstu je imel priliko spoznati tržaške senzale. Ti ljudje gledajo in iščejo, kje bi dobili

LISTEK.

Dvoje srečnih ljudi.

Spisal Ivan Cankar.

I.

Marijan Mahan, mlad uradnik, je bil v vsakem oziru srečen človek. Tako ravno ne teče cesarska cesta od dežice do Ljubljane, kakor je teklo njegovo življenje. Bilo je kakor izprehod v lepem spomladanskem jutru; nazadnje se je utrudil, odpočil se je pod košato jablano ter se je oženi.

Njegova žena je bila mlada, lepa, prijazna, z bogato doto blagovoljena, z vsemi tistimi čednostmi oblagodarjena, ki jih je potreba ženi mladega uradnika. Ljubila sta se trisrčno in vse mesto je reklo in hvalelo: »Dvoje srečnih ljudi!«

Kmalu po svatbi serga srečai ta cesti. Jeseni je bilo. Ogrnjen je bil v dolgo sivo suknjo, glavo je imel upognjeno, ustnice napete, gledal je v tla s kalnimi očmi. Komaj da sem ga spoznal.

»Kaj se je zgodilo, Marijan?«

»Nič posebnega, nič nenavadnega!« je zlovoljen odmahnil. »Zgodi-

lo se je tako in tisto, kakor vsako leto ob tem času, koncem septembra. Zaljubljen sem se!«

»Saj si oženjen!« sem vzkliknil.

»Saj hvali vse mesto . . .«

Pogledal me je tako zaničljivo in temno, da sem obmolnil.

»Stopiva kam . . . v to kavarno stopiva, saj je prazna!«

Ko je sedel za mizo, glavo globoko sklonjeno, ob dlani oprto, oči zamišljene, napol zatisnjene, sem mu pogledal v obraz in sem čele takrat videl, da je lep človek. Glava je bila kakor iz zamolklo belega kamna izklesana, lasje in brki črna mramor, oči dvoje ametistov. Njegove roke so bile nežne in bele, čisto ženske.

»Ali veš, kaj je ljubezen?« me je vprašal.

»Da bi tako ne vedel!«

»Ničesar ne veš! . . . Ali ti je všeč moja žena?«

»Oprosti . . .«

»Seveda ti je všeč, komu bi ne bila! Mlada, lepa, z vsemi čednostmi oblagodarjena . . . tako pravijo, ne? Tudi jaz sem bil zaljubljen vanjo. Hudo zaljubljen, tako kakor v vsako žensko prej in kasneje; le zaključje je naredilo, da sva šla pred oltar; komaj sem vedel, katera kleči na moji levi strani, če je Ana, ali Helena, ali Nina . . . Bodi kakorkoli,

moji ženi je Franeka ime . . . Zakaj me gleda tako natanko? Ne, ni se mi zbledlo . . . Ali se ti zdi mogoče, da sem zložil nji na čast in slavo petnajst sonetov, cel venec, in da sem rekel Franeka namesto Franeka? In vse to štirinajst dni pred poroko? Zdi se ti nes pametno, zato ker ne veš, kaj je ljubezen!«

Mislil bi, da zbija puste šale, če bi njegov pogled ne bil tako resen in žalosten.

»Kakšna ljubezen je, če je človek zaljubljen v to ali drugo Heleno, v eno samo in edino, takorekoč v siromašen atom vesoljnega ženstva? Kakšna vera bi bila, če bi se ravnal kristjan po eni sami božji ali cerkveni zapovedi in bi zanemarjal vse druge? . . . Ne bodi užaljen, primera ni brezbožna! . . . Zgodilo se je mnogokdaj, da sem zvečer prisegel ženski večno ljubezen in zvestobo in da sem se drugo jutro navsezgodaj zaljublil v drugo žensko, ki ni bila prav nič lepša. Spočetka se mi je zdela ta stvar čudna, skoraj pregrešna, zdaj pa jo razumem. Da bi je ne razumel! Dokler me ni obsenčilo to spoznanje, sem bil srečen človek, najromčnejši na svetu. Od cveta do cveta, brez skrbi, brez misli . . . Šel sem čez travnik in se nisem oziral, kaj sem pohodil. Tegal sem cvet za cvetom in sem

bil prepričan, da ljubim vsakega posebej, drugega za drugim; zdaj pa vem, gorje meni, da ljubim ves vesoljni travnik . . . O, tudi tiste cvetove ljubim še zmirom, ki sem jih že zdavnaj odtrgal, zalučil v stran ter pohodil . . . Nekoč sem se zaljublil v žensko samo zategadelj, ker je nekoliko škilila. Zaljubljenec je radodaren: Ljubica moja, le nekoliko škilil, vse drugo ti bo navrženo! In mahoma jo obsuje s čednostmi, dobrotami in lepotami vsega ženstva. In en večer; dokler namreč ne izpregleda, da je morda lepše, če človek ne škili. Kadar tako izpregleda, vzame svoji začuden kraljici vse čednosti, dobrote in lepote kakor posojeno suknjo ter nese drugam to svojo večno doto . . . V Heleno sem bil zaljubljen, ker je imela tako zlate lase, kakor nobena druga; v Mici sem se zaljublil, ker je imela črne lase, ki so bili kakor od bakra, kadar je solnce sijalo nanje . . . In prisežem ti, da sem ljubil obede z vsem srcem in z vso dušo, kakor prej in pozneje še mnogo drugih. Če ni bilo zaradi las, je bilo zaradi oči, zaradi ustnic, zaradi ravnega ali zamolklega glasu, zaradi polti, zaradi života, zaradi hoje . . . skratka, poljubljaj sem atribut, zato ker sem bil zaljubljen v objekt. Ali razumeš?«

»Ne!«

»Popolne ženske ni; tiste ženske, ki bi bila oblagodarjena s čednostmi, dobrotami, lepoto, strasti in grehi vseh žensk, ki so bile, so in bodo na svetu. Vsaka ženska ima le en sam siromašen atribut tiste popolne ženske; in vsaka drug atribut. O bridkost — popolna ženska se nikoli ne bo rodila, zakaj preveč je atributov in preveč si nasprotujejo. Nikoli ne bo rasla lipa, ki bi bila hkrati javor, nikoli ne bo tekla voda, ki bi bila hkrati ogenj! Ljubezen je v srcu, išče, poljublja, objemlje — nikoli ne najde, ne poljubi, ne objame tistega telesa, po katerem hrepeni z vso neugnano močjo!«

Od same žalosti je skril obraz v dlani.

»Boli me kakor neizpovedan greh, da me z otroško, čisto ljubeznijo ljubi ta blaga ženska, žena moja, Franeka imenovana . . . da ne sluti moje nečedne učenosti . . . da ne ve, kako jo varam in skrunim z vsako mislijo, z vsakim pritajenim pogledom . . . o Bog!«

Zasmilil se mi je v srce.

»Kakšen atribut . . . kakšno žensko si ugledal?«

»Snoči! . . . Malo šepava je, čisto malo . . . kakaj niso vse ženske šepave, čisto malo šepave? . . .«

kakega Slovca, katerega bi mogli sleči.

Na vprašanje dr. Ravnihar-jevo pravi, da ni nikdar videl Hladnika pijanega. Igrali so skupaj preferanco, hazardirali nikdar, za ženskami ni lahil: temveč nasprotno, bil je vedno soliden. Tudi o Hladnikovi ženi ne more reči, da bi preveč pila.

Ivan Bianzini, poštni oficijal v Trstu, bratranec Hladnikove soproge, pravi, da sta Hladnikova nekaj mesecev pri njem stanovala, nakar sta vzela njegovo stanovanje. Pravila mu nista nikdar o doti žene. Hladnik je prišel v Trst z mislijo, da bo sferisterij gotov. Povedal mu je, da je dal vsak kompanjon nekaj, Hladnik da je dal okoli 12.000 kron. Sferisterij ni mogel uspevati, ker ni dobil dovoljenja za stave. Ko je prišlo do poloma, je Hladnik se pri priči stanoval. Koliko je še rešil iz tega podjetja, mu ni povedal navzlic njegovemu vprašanju. Nikdar ni napram njemu kazal kakega sovraštva do svoje matere; tudi soprogi Hladnikovi je bilo le težko, ker je Hamerlitzovka nasprotovala poroki. Dokler časa sta bila pri njem, sta bila jako solidna. Vtisk, katerega je Hladnik na njega napravil, je bil dober. Hladnik se je kazal jako skrbnega. Ko sta dobila sinčka, je rekel Hladnik, da bo treba zdaj še bolj skrbeti. Od oktobra meseca, ko so se Hladnikovi preselili, so se le redkoma videli. O tej aferi je izvedel še iz časnikov. 15. marca je bil s Hladnikom skupaj. Srečal ga je s svojo soprogo. Na njega je napravil takrat Hladnik vtisk, kakor da bi bil potr.

Priča ponavlja, da je Hladnik sferisterij jako resno vzel in da je delal noč in dan za to podjetje.

Na vprašanje dr. Švigljevo pravi priča, da mu Hladnikova soproga ni nikdar omenila, da bi se naj kaj pisalo v »Piccolo«.

Po aferi je Hladnikovo soprogo samo enkrat videl. Rekla mu je, da pravijo, da je ona pisala dotična pisma — kar pa ni res.

Na vprašanje dr. Ravnihar-jevo pravi obtoženec, da zaradi tega ni dal svojega imena v firmo sferisterije, ker bi potem tržaški magistrat njemu kot Slovence delal težko in bi celo podjetje onemogočil.

Na vprašanje dr. Šviglje, če je soproga Hladnikova napravljala na njega vtisk dobre, skrbne žene — ne kakor so danes moderne matere, pritrdi priča.

Peter Verčon, zidar, pravi, da je Hladnika spoznal 22. oktobra minolega leta. Zmenili so se za sferisterij, katerega je Verčon in dr. od Hladnika kupil za 3800 K; kupil je vse kot les. Pri sklepu kupčije sta bila tudi Hladnikova kompanjona Capanna in Batistelli. Pozneje nista nikdar govorila s Hladnikom. Les od sferisterija so kupili za pravo ceno.

Dr. Ravnihar predlaga, da se senzal Capanno ne zasliši pod prisego, in sicer zaradi tega ne, ker so po izvedbah raznih prič, tržaški senzali »pijavke«, »Bauernfängerje«, Capanna je bil tisti, ki je spravil Hladnika do tega, da je šel v Trst ter se podal v nesrečno podjetje sferisterija, ki je spravil Hladnika pravzaprav na zatožno klop. Capanna si je tudi prilastil 370 kron Hladnikovega denarja, vsled česar je bil tudi v preiskovalnem zaporu. Vsled nedostajanja dokazov je bil oproščen. Iz vsega tega pa sledi, da bo Capanna skoraj gotovo sovražno pričal zoper Hladnika.

Dr. Neuperger predlaga, da se Capanno zasliši pod prisego, ker od zagovornika navedeni razlogi nikakor ne zadoščajo, da bi se mu ne dopustila prisega.

Sodni dvor sklene po daljšem posvetovanju, da se Capanno zasliši pod prisego. Predsednik prepove, da bi se stan tržaških senzalov tako zaničeval.

Dr. Ravnihar priklanja nič.

Mario Capanna, italijanski državljani, izpove laški. S Hladnikom se poznata osem let, seznanila sta se v Pulju, ko je bil Hladnik pri mornarici. Hladnik mu je pravil o njegovih rodbinskih in materialnih razmerah. Dobil je vtisk, da je dobro situiran. Ko je prišel Hladnik od mornarice domov, sta se sestala potem v Trstu in sicer pred petimi leti. Hladnik je iskal službo za korespondenta ali pa da pride v kako trgovino z lesom ali z vinom. Takrat je bil Hladnik samo 12 dni v Trstu. Približno tri mesece potem sta se zopet videla v Trstu. Zakaj je prišel v Trst, tega mu Hladnik ni povedal. Enkrat mu je pisal, da naj mu preskrbi strupene pilule, da zastrupi nekega psa. Imena psa mu ni povedal. Priča je iskal v lekarni strupene pilule, toda lekarnar mu jih ni dal brez recepta. Pozneje mu je Hladnik še enkrat pisal, da mu naj preskrbi strupene pilule. Priča se pa ne spominja, ali mu je na to ustmeno ali pisмено odgovoril. To se je zgodilo meseca septembra lanskega leta. Pri-

ča ve, da se je Hladnik 1. februarja 1909 preselil v Trst, kjer si je hotel poiskati kak posel, da se more potem oženiti. S Hladnikom sta bila v korespondenci, ker sta imela skupno kinematografsko podjetje. To podjetje sta imela že prej, predno se je Hladnik preselil v Trst. To je bilo l. 1908. Dobička nista imela, kar je podjetje na potovanja v Dalmacijo jako slabo uspevalo. Kinematograf so sestavili za 700 K, kar ga niso mogli rešiti, je zapadel. Denar je pridrl Hladnik, ker je on največ denarja vtaknil v podjetje. Na misel sferisterija je prišel Batistelli, ki je dobil na družabnika Capanna. Kot tretjega sta vzela Hladnika. Nameravala je vstopiti neka tretja oseba, ki je imel samo 7000 K. To je bilo pa premalo. Vsled tega so vzeli Hladnika, ki je imel več premoženja. Hladnik je sam pravil, da ima premoženje in da bo tudi priženil. Sferisterij je stal okoli 36.000 kron. Priča Capanna je vložil 2800 kron, razventega je dobil še 1500 K od nekega Ujčica. Batistelli ni dal ničesar. Hladnik je pa vložil 10.000 kron in sicer je bil ta znesek plačal v dveh obrokih. Hladnik je dobil potem 10.000 K kredita ter je vložil 3 ali 4 tisoč kron v podjetje. Batistelli je vzel na svoje ime, brez Hladnikovega podpisu 3500 K pri »Banca popolare«, razventega je dobil na menico še 4 ali 5 tisoč s podpisom Hladnikovim pri isti banki.

Predsedniku pa to še nikakor ne zadošča.

Priča pravi, da so ostali mizarju dolžni 4000 K. Bilo je pa še nekaj drugih del, katerih niso plačali. 8000 K je plačal Hladnik in sicer iz vložene kapitala mizarju, omenjenih 4000 K je ostalo neplačanih. Kot lastnika sferisterija sta bila oblasti naznanjena Capanna in Batistelli in sicer pri policiji je bil naznanjen samo Capanna. Konecisa je bila pa izdana na ime Capanna in Batistelli. Od začetka niso upali na velik dobiček, toda sčasoma bi se moralo podjetje rentirati. Že sama reklama na deskah bi morala pokrivati vse stroške. Prvo leto so dobili za reklamo 1800 K dohodkov, stroškov pa 400 K. Ta denar je banka inkasirala ter pokrivala dolgove. Ko se podjetje ni rentiralo, je Hladnik brez vednosti obeh drugih kompanjonov prodal les zgradbe. Kolikor se spominja, je Hladnik prodal les za 4000 K. Kupci so pa dobili 10 do 11 tisoč kron. To so govorili ljudje, ki so podirali sferisterij, ne kupci. Kompanjoni niso napravili končnega računa. Pri »Banci popolare« je še zdaj dolg. Priča pravi, da on ne bo plačal tega dolga, ker nima nikakršnega premoženja. Upa pa, da pride še do denarja.

Predsednik ga vpraša, kako se je mogel Capanna bahati, da dobi še 60.000 K.

Priča pravi, da pričakuje kakih 16.000 K in sicer od strica.

Na vprašanje predsednikovo pravi priča, da sta bila on in Batistelli prepričana, da se bo sferisterij rentiral. Niso imeli namena, da bi Hladnika na led izpeljali. V petih letih bi se moralo podjetje amortizirati. S sferisterijem je bil v zvezi tudi buffet. Prve dni l. 1909 je bil Capanna pri Hamerlitzovih v Logatecu, kjer je bil jako dobro postrežen. O podjetju se ni govorilo, temveč Capanna je skušal dobiti od Hladnika posojila 5000 K, kateri namen je imel že v Trstu. S Hladnikovo soprogo je parkrat prišel v kavar- ni skupaj, enkrat ali dvakrat je Hladnika obiskal tudi v stanovanju. O Hladniku ima priča vtisk, da je jako dober človek. Prijateljstvo je šlo takrat nehalo, ko je Hladnik samovoljno prodal sferisterij. Pooblastilo je Capanna dal Hladniku, da s pomočjo tega dobi neko posojilo v Ljubljani. Priči ni znano, da je Batistelli za to vedel, da je Hladnik prodal sferisterij; misli pa, da to ni res. Priči je znano, da obstoji napetost med Hladnikom in njegovo materjo, ne pa za vzrok. Zabavljal pa Hladnik čez svojo mater napram njemu ni nikdar. — Ko mu je Hladnik pisal za strupene pilule, da zastrupi psa, tedaj Hladnik ni stanoval v Trstu. Ko sta zadnjič govorila o teh pilulah, takrat je bil Hladnik že stalno v Logatecu.

Obtoženec Hladnik pravi, da takrat, ko mu je Capanna prinesel strup, ga ni hotel vzeti, ker ga več ni rabil. Capanna mu je tudi pisal pismo, v katerem se jezi, da mu dela samo stroške. Za strup mu je pisal leta 1907.

Priča Capanna pravi, da to ni res.

Na vprašanje dr. Ravnihar-jevo pravi priča Capanna, da ve, da stroj pri kinematografu ni bil prav za rabo. Kar se tiče sferisterija, jim je policija delala zapreke in težkoče. Zapreka je tudi bila, da so mizarji delo izvršili meseca julija namesto meseca marca. Za vsak dan bi morali plačati mizarji odškodnino, pa tega niso storili. Vložili so tožbo za deset tisoč kron. Da je Hladnik založil denar za pravnega zastopnika, priča ne ve. Zaradi sferisterija ni noben upnik tožil.

Dr. Ravnihar vpraša pričo, če je Hladnik takrat govoril o strupu ali o strupenih pilulah.

Priča pravi, da mu je Hladnik pisal dopisnice, na kateri je bilo konec rečeno, naj mu pošlje strupene pilule, da zastrupi nekega psa.

Alberico Battistelli, zasebni uradnik, izpove laški. O kinematografu mu ni drugega znano, nego da je slabo uspeval. S Hladnikom je obbeval le malo, pozna ga bolj površno. Hladnik mu ni ničesar pravil o svojih rodbinskih razmerah. Brat priče je bil udeležen pri sferisteriju. Priča ne ve, koliko je Hladnik prispeval za sferisterij. Brat njegov je bil prepričan, da bo sferisterij uspeval, sveda samo pod pogojem, da dobe totalizatorja. O tem, da je Hladnik Capanni pisal za strupene pilule, pravi priča: Nekega večera je sedel pred neko kavarno. Prišel je Capanna, ki mu je rekel, da gre na kolodvor, ker mu je pisal Hladnik, naj mu pošlje strupene pilule za zastrupljanje nekega psa. Pilul mu Capanna ni pokazal. Ne spominja se pa, če mu je rekel Capanna, ali da jih noče ali da jih ne more preskrbeti. Priča pravi, da je približno 22 do 23 mesecev od tega.

Na to se pokliče Giovanni Piacentini.

Dr. Ravnihar stavi o priči Piacentiniju isti predlog, kakor opriči Capanni, da se namreč ne zasliši pod prisego, ker se ne more otresti suma, da je Piacentini, ki je pisal dotična pisma, kriv. Predlaga izvedence, da preiščejo njegove duševne zmožnosti, ker je Piacentini znan, notoričen alkoholik.

Dr. Neuperger sveda predlaga, da se Piacentini zasliši pod prisego. Odločno protestira, da se priča pet minut preiskuje, temveč v to svrhu naj se obravnava za dva mesece preloži.

Dr. Ravnihar pravi, da je ravno Piacentini pisal tista pisma, ki so dala povod za to obravnavo proti Hladniku. Razlika je samo ta med Hladnikom in Piacentinijem, da sedi Hladnik na zatožni klopi — Piacentini pa nastopa kot priča. Predlaga se enkrat, da se ne zasliši Piacentini pod prisego — temu predlogu se pridruži tudi dr. Švigelj.

Priča Giovanni Piacentini je rojen v Gorici, pristojen pa v Gradiško. Na vprašanje predsednikovo pravi priča, da so njegovi otroci umrli vsled neke bolezni v glavi. Po poklicu je senzal. Pravi, da se v Trstu delajo skoraj vse kupčije v gostilni, na kar se potem prav pošteno pije. Kaznovan je že bil zaradi zmerjanja. Razventega poroča državna policija, da je bil Piacentini večkrat kaznovan. Posebno s stražniki se je rad prepiral in prepeval. Enkrat je dobil 6 tednov, enkrat 4 mesece, večkrat je pa plačal manjše globe.

Sodni dvor sklene, da se priča Piacentini zasliši pod prisego.

Dr. Ravnihar priklanja nič.

Na to se ob 1/2 1. uri prekine obravnavo ter ob 1/2 4. uri nadaljuje. (Nadaljevanje v jutranji izdaji.)

Dnevne vesti.

+ Mir je bil ohranjen. Te dni je bilo res težko, ohraniti mirno kri. V Ljubljani je bilo tako, kakor da vlada obsedno stanje. Kamor je človek pogledal, povsod je videl orožniške patrulje, redarje, državne in mestne policijske organe v uniformah in kamor se je človek obrnil, povsod je naletel na kakega Ferenciča ali Gerloviča. Pravijo, da je bila poklicana iz Trsta cela kompanija detektivov, ki so na vseh koncih in krajih prisluškovali. Ali vzlic temu in vzlic naravnemu razburjenju občinstva zaradi Hribarjev nepotrditve, se ni zgodil niti najmanjši izgređ in niti najmanjša demonstracija.

+ Ljudski reševalci — milijonski sleparji. Monsignore Weiss, ravnatelj zveze katoliških posojilnic in katoliške tiskarne v Celovcu je pobegnil v Ameriko. Ne samo, da je posojilnice oškodoval za ogromne vsote, ker se je lahkomišlno in brezvestno udeleževal s kmetskim denarjem vsakovrstnih špekulacij, je pred svojim begom še zvezo katoliških posojilnic okradel.

— V pokoj pojde naš rojak, polkovnik gospod Franc Beseljak po skoraj 40letnem službovanju. Polkovnik Beseljak je še ena onih redkih grčavih korenin in armadi, ki so si iz lastne moči pomagale naprej. Kot prostak je vstopil g. Beseljak v armado in se povzdignil do polkovnika. Zadnjih šest let je služboval v domobranskem monturnem skladišču, kjer je pred enim letom postal polkovnik in poveljnik domobranskega monturnega skladišča. Čuje se, da se vrne g. polkovnik v domovino.

— Umrli je po dolgi bolezni ljubljanski trgovec in posetnik gospod Franc Schantel v starosti 70 let.

Pokojnik je bil mnogo let zvest in podprtvalen funkcionar gaminega društva in je tudi sicer storil mnogo dobrega zlasti kot ubožni oče. N. v m. p.

— Umrli je danes v Ljubljani sodarški mojster, g. Primož Bernot. P. v m.

— Umrli je v Ljubljani gđ. Marija Hance, lastnica dekliskoga svaoda P. v m.

— Oj ta § 19. tiskovnega zakona. Odvetniška pisarna dr. Otona Vallentachga nam je poslala naslednji popravek: Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Z ozirom na v jutranji izdaji Vašega lista z dne 29. avgusta 1910 št. 254, pod naslovom »Hud nemški zagrinec« priobšeno notico prosim, da priobšite sledeči popravek: Ni res, da sem hud nemški zagrinec in ni res, da sem, ko je služkinja z mojim otrokom spregovorila par besedi slovenski, zakričal, da jo spodim proč, če se še enkrat to primeri, ker ne maram, da bi moj otrok znal »bindišče«, res pa je, da se ta ali podoben dogodek ni nikdar primeril. Spoštovanjem Hans Pirker. — Sveda so vse to čenče. Naš dopisnik je popolnoma zanesljiv.

Dragonci v Radovljici. Piše se nam: Dragonci polk št. 5., ki je imel kakor lansko leto tudi letos svoje vaje v radovljiški okolici je zopet odšel. Nekrvaro vajejanje je provzročilo kmetu dovolj sitnosti in še več škode. Po poljih in senožetih je od konjskih kopit vse pohojeno, a za odškodnino so plačali posameznim posestnikom po celih pet kron! In še na te bore je kmet moral čakati in zapraviti pri čakanju čas in denar. Tudi se je zgodilo, da so vojaki kar tako jemali seno in deteljo, a če se je kdo pritožil, so se mu smejali. Tudi nemški šovinizem se je zaredil v tem polku. Neki oficir je strgal s stene plakati, ga zmečkal in ga treščil ob tla in zmerjanje z »bindišarji« ni bilo nič nenavadnega. V avstrijski armadi ta nemški duh je res nekaj posebnega.

Umrli je v terek v Ilirski Bistrici gospa Josipina Samsa. Pokojnica je bila obče priljubljena. Splošno poznalo je vse njeno dobroznanost gostilno pri »Steti Zefi«. Ciril-Metodov nabiralnik je družbi iz njene gostilne vedno mnogo donasal. Bodi vrli narodni ženi zemljaka lahka.

Ostro streljanje s topovi vrši se dne 31. t. m. in 1. in 2. septembra med Knežakom - Šembijami - Ilirsko Bistrico. Na planine, oziroma v gozd je te 3 dni strogo prepovedano in tudi nevarno hoditi. Najdeno strelivo naj vsakdo pusti na miru.

Umrli je 29. t. m. v Kapli pri Vranskem tamošnji veleposestnik in trgovec, gospod I. Apat. po daljšem bolehanju v 62. letu svoje starosti. — Rajnik bil je v vsakem oziru eden najuglednejših mož vranskega okraja; povsem napreden ter vrlo naroden. Bodi mu blag spomin!

Velik požar. Na Bregu pri Ptujju je zgorel v ponedeljek dop. 5 poslopj, last posest. Fakleževe in pa Kodrovih dedičev. Ogenj se je silno naglo širil, tako da ga ni bilo mogoče poprej omejiti. Škoda je velika, posebno, ker so zgoreli vsi letošnji pridelki.

Med veteranci. V Gleichenbergu na Štajerskem so napravili tamkajšnji veteranci veselico. Na veselici je nastal prepir, ki se je pozneje nadaljeval tudi na cesti. Zjutraj so dobili ubitega 25letnega Ivana Predika iz St. Petra pri Mariboru. Poleg trupla je ležal kol in debel krvav kamen.

Poneverjenje na pošti. Že v jutranji številki smo poročali, da je poštni sluga Robert Herbsthofer ukradel na graški pošti dve denarni pismi, v katerih je bilo 19.832 kron. Robert Herbsthofer je bil aretiran, ko se je peljal s svojim bratom Mihaelom v kočiji proti postaji Köflach, od koder sta jo nameravala oba brata popihati v Monakovo. Policija pa je njima načrt preprečila; aretovala je oba brata. Ponoči ob dveh so zaprli tudi ljubico Mihaela Herbsthoferja, neko Hribarček, ki je dobila 100 K ukradenega denarja z naročilom, da naj se pripelje za bratom v Monakovo.

Nesreča na Dobraču. Pogrešana visokošolca Jos. Brađačka in Resslera so včeraj našli na južni strani Dobrača — mrtva. Padla sta čez takozvano Rdečo steno. Resslera prepeljejo na Dunaj, Brađaček bo pokopan v Beljaku.

Hilarijanska tiskarna v Gorici — zaprta. Minolo soboto je obrtna oblast v Gorici zaprla »Hilarijansko tiskarno«. Kakor znano, je v tiskarni izbruhnil štrajk, ki traja še vedno in sicer zaradi tega, ker je vodstvo tiskarne sprejelo v službo nekega stavca linotipista iz Italije, ki nima učnega spričevala. V tiskarni so delali kljub štrajku netiarkarji, kaplan iz Podturna, nekateri dijaki in drugi prijatelji Faiduttijske stranke. To je trajalo do minole sobote. V soboto pa je obrtna oblast zaprla tiskarno in to valed tega, ker ni v tiskarni nobenega strokovno izobraženega tiskarja, in

ker je prejšnji poslovođa naznanil obrtni oblasti, da ni več odgovoren za delo v tiskarni in da naj se ga izbriše iz tozačevnega obrtnega registra. Valed tega je obrtna oblast dala zapreti tiskarno.

Vendarle uspeh — Italijanskih hujskanj! Pišejo nam iz Trsta: Pred nekaj dnevi so merodajni činitelji na tržaškem namestništvu in policijskem ravnateljstvu odločno izjavili, da se ne puste od nikogar terorizirati in da je izlet puljskih Hrvatov v Trst brezdvomno dovoljen in sprejeto od pomola Giuseppeina pred »Narodni dom« odobren. Vsakdo si je mislil, da je vladne krmilarje v Primorju končno vendarle »pamet srečala« in da so možje, ki se res ne dajo terorizirati od tržaške poulične svojati in od plačanih čifutskih in irredentističnih agentov provokaterjev, sedečih v raznih uredništvih tukajšnjih italijanskih listov. Ali motili smo se! Hujskanje italijanskih Slovanom smrtno sovražnih listov so tako »odločno« gospodo pri namestništvu in policiji spravili iz tira, da so se zbal, in izšla je — prepoved že določenega izkrcanja izletnikov na pomolu Giuseppeina in sprejeto pred »Narodni dom«. — Obenem so toli »odločni« vladni organi določili, da se ima parobrod »Trieste« z izletniki vred usidrti ob pomolu IV. v prosti luki, odkoder se ima vršiti sprejeto po stranskih ulicah do »Narodnega doma« in to brez zastav, brez godbe, tiho in mirno, kakor da bi se vršil pogrebni sprejeto tržaškega Slovence! — No, odkritosrečno bodi povedano, da nismo tako naivni, da bi bili res slepo verovali »odločnosti« vladnih organov, kakor so to sami izjavili, kajti zlezli so še vselej pod klop pred hujskajočimi italijanskimi agenti - provokaterji in gori označeno odredbo je bilo z gotovostjo pričakovati in nas ni presenetila. Ali od druge strani bi čast in ponos tržaških Slovencev, odnosno odbora »Narodne delavske organizacije«, ki to zadevo vodi in se z vlado pogaja, zahtevala, da ne sprejme teh za Slovence poniževalnih pogojev, da bi izletnike, mesto po mestnih ulicah, pri zakotnih vratih iz proste luke in molče spremljati pred »Narodni dom«. Bila bi na mestu odpoved izleta, kar se pa zopet žalibog, ne more izvršiti radi tega, ker je ta poniževalna odredba prišla tako pozno in ker ima N. D. O. s predpripravami že obilo stroškov.

Svedrovec na delu. Neznani tatovi so v noči med nedeljo in ponedeljkom udrl v pisarno tvrde G. Caprin v Trstu v ulici Cassa di Risparmio šte. 8. Ko so včeraj zjutraj prišli uslužbenci v pisarno, so našli vse v neredu in prevrtno blagajno, iz katere so tatovi odnesli 596 K. Na licu mesta so svedrovec pustili tudi nekoliko orodja.

Od vojakov pobegnil. Od 97. pešpolka v Trstu je pobegnil narednik Bogomir Tomažič iz Šmarja na Kranjskem, ker je bil ovađen radi izsiljevanja.

Umrli vsled opeklin. Služkinja Marijo Valič, ki je umrla v soboto ponoči v tržaški bolnici, so včeraj ob 4. prepeljali v njen rojstni kraj k Sv. Križu na Vipavskem. Nesrečna pokojnica je bila zaročena in bi se bila imela v kratkem poročiti.

Orožnik — morilec. V Imoish v Dalmaciji je prišel v orožniško vojašnico Anton Verdoljak, ugleđen in miren občan, da bi se pritožil radi nasilnega postopanja orožnika Tisme. Ko je Verdoljak govoril s stražmešтром, pisel je v sobo ves razjarjen orožnik Tisma, prijel za puško ter na mestu ustrelil Verdoljaka.

Ameriške novice. »Slovensko lovsko podporno društvo« so si ustanovili Slovenci v Clevelandu. Društvo je takoj pristopilo 80 članov. — Ponesrečil se je Ivan Rozman, doma iz Starega trga pri Črnomlju. Gredoč po stopnicah se je izpodtaknil ter padel tako, da si je zlomil tilnik. Bil je takoj mrtev. Pokojnik je bival 12 let v Clevelandu. — Slovenca napadli. Ponoči so v neki stranski ulici v Clevelandu neznan ponočnjak Fran Peterlina tako pretepli, da so mu zlomili roke in noge; nato so ga položili na železniški tir. Peterlin se je z največjim trdom preotalil s tira na stezo, kjer je ležal tri ure. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Še en župnik. V Clevelandu se namerava naseliti poleg sedanjega še en slovenski župnik, ki si hoče ustanoviti svojo faro. Slovenci v Clevelandu pa pravijo, da jim zadostuje en župnik in ena slovenska cerkev. Zato nikakor niso voljni rediti še enega župnika.

Stepanje prahu na ulico je postalo v zadnjem času precej domače. Če gre človek po ulici zjutraj, ko začno odpirati trgovine, pisarne in kontorje, letijo smeti kar na cesto, da se človek komaj ogiblje; predno pa se ogne, že privrši s kakega okna v prvem ali drugem nadstropju druga porcija prahu, papirškov in drugih takih reči, da se napravi kar cel oblak. Ponekod stoplejejo tako nesna-

go kar na ulici, ne moreš se na vse tozadevne prepovedi. Čujemo, da bo pristojna oblast nastopila s najstrožjimi sredstvi, da se odpravi ta grda navada, ki bi naši Ljubljani lahko vzela ime snažnega in zdravega mesta.

Elektrodiagnostika »Ideal« ima od srede, dne 31. avgusta do petka, dne 2. septembra sledeči spored: St. Malo. (Po naravi.) Na poti na maskarado. (Igrokaz.) Zabavna vožnja na Mekongu. Ljubezni torera. (Drama.) Luka in njegovi bratje. (Komično.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in polu 9.: Ne pozabite ubogega slepa! (Komično.) Soprogo so mi okradli. (Komično.) Moderne sale. (Komično.) Zapustim vam premoženje in dekle. (Komično.) Vsa torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. »Slovenska Filharmonija«.

Nesreče. Ko je včeraj 21letni delavec Dragotin Ferre iz Srbije v Trbovljah s svojim, nam po imenu neznanim tovarišem, kopal prst, se je le-ta podslal in Ferretu zlomila levo roko in tudi na glavi in prsih je zadobil take poškodbe, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico, njegovega tovariša pa je popolnoma zmečkalo glavo in je bil takoj mrtev. — 39letni delavec Alojzij Strle iz Lutarjev je pa v Kočevju padel s hleva ter si pri tem zlomil desno nogo. Tudi tega so pripeljali v deželno bolnico.

Nepopolnopravna tatava. Zaradi nepoštenosti že česče predkaznovana 23letna Helena Resnikova iz Šmartnega pri Litiji, ki je bila že tudi v prisilni delavnici, je svoji stanodajalki in Jaršah pokradla žensko krilo in več zlatih prstanov ter jo odkurila v Ljubljano, kjer jo je včeraj policija izsledila, aretovala in oddala okrajnemu sodišču.

Rogovilec. Predvčerajšnjem se ga je bil nek, na delo čakajoč kosec na Cesarja Jožefa trgu, čez mero nalezel in je potem veselje izkazoval s tem, da je mimoidoče občinstvo žalil z raznimi psovkami. Ko ga je stražnik aretiral, se je jel v aretacijo vmesavati nek drug delavec, ki je moral tudi s stražnikom na magistrat.

Proti npravnosti je v nedeljo hud grešil v Medvodah nad neko mladotoletno deklico nek 20letni trgovski sotrudenik, rodem iz Hrvaškega. Orožništvo ga je izsledilo in oddalo deželnemu sodišču.

S cepcem je danes zjutraj natepel v mestni klavnici nek mesarski pomočnik vajenca Ivana Drglina ter ga znatno telesno poškodoval. Zadnje besede bode izreklo sodišče.

Zatekel se je nekam 7 mesecev star fokterier, ki čuje na ime »Feksl«. Kdor ga je ujel, naj ga odda proti dobri nagradi g. Vladimirju Franketu v Janez Trdinovi ulici števil. 2.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 11 Makedoncev, 28 Hrvatov in 32 Slovencev, nazaj pa prišlo 30 Hrvatov, 33 Hrvatov se je iz Reke pripeljalo k poglobljenju Grubarjevega prekopa.

Najdena je letošnja pasja znamka s številko 580, katero dobijo lastniki na osrednji policijski stražnici.

Uradne vesti. Dne 30. septembra bo pri okrajni sodnji v Mokronogu dražba zemljišča vl. št. 24 in 412 k. o. Mokronog. Zemljišče je cenjeno 6700 kron. Najmanjši ponudek znaša 4466 kron 67 vin.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trebnjem priredi dne 4. septembra pod pokroviteljstvom gosp. Zore dr. Dijakove na travniku z. Pehanija poleg gostilne »pri Lipi« veliko vrtno veselico. Apiliramo na narodnjake, da se te veselice v mnogobrojnem številu udeležijo. Za izvrstno pijačo in jedila po zmernih cenah je skrbnjeno. Stregle bodo narodnjakinje iz Trebnja in okolice v hrvaških in slovenskih narodnih nošah. Veselica se prične ob 1. popoldne. Pri veselici igra iz prijaznosti, godbeni odsek »Bralnega društva v Trebnjem«. Vstopnina 20 v za osebo. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Na Trojanah je priredila zadnjo nedeljo ondotna mlada Ciril-Metodova podružnica krasno uspešo veselico. K trojanskim rodoljubkam in rodoljubom bi se naj šli učiti narodnega dela vsi mlačeži. Tja bi naj bili prišli v nedeljo podli obrekovale družbini, in videli bi bili, kako se naše zavedno preprosto ljudstvo z navdušenjem in požitovanjem oklepa naše narodne obrambe. Lahko pa tudi trdimo, da bi si lahko šli na Trojanje po zgled naši meščani in tržani. Dasi obsega podružnica le gorski župniji St. Gotara in Čemšenik, vendar šteje nad 100 članov. Koliko pa je pri nas podružnic v mestih in trgih, ki ne dosežajo tega števila! Za take krasne uspehe je treba rodoljubnih ženskih src, kakršna imajo

obsega podružnica Končikovi in druge ugodne ondotne Slovence. To je pokazala tudi veselica. Z neumorno agilnostjo sta zvalili omenjeni gospodični ponebno pa blagajničarka Franjica, odlične goste iz vseh sosednjih krajev Kranjske in Štajerske. Vsi so se z veseljem odzvali rodoljubnemu činu, saj pa je tudi daleč naokoli znano, da tako prijetne zabave ni kmalu kje dobiti, kakor v sloveči Končikovi hiši na Trojanah. Posebno častno so se odzvali vabilu Slovenci in Slovenke iz Mengša, Jarš, Domžal, Zagorja, Prekopa, Vranskega, Krašnje itd. Iz Prekopa se je pripeljal diletantski zbor domačih igralcev in igralcev, ki so nam mojstrsko predstavljali igro »Nemški ne znajo«. Zagorsko »Glasbeno društvo« pod vodstvom g. nadučitelja Levstika in pevski zbor Jarše-Mengeš pod vodstvom c. kr. učitelja Cirila Petrovca sta častno rešila svojo nalogo. V imenu glavne družbe je pozdravil udeležence potovalni učitelj Ante Beg. Potem se je po cellem vrtu razvila nad vse prijetna zabava, srečanje mnogobrojnih in lepih, večinoma podarjenih dobitkov, šaljiva pošta, tekmovalno keglanje itd. Samo keglanje je doneslo pod nadzorstvom g. Rožiča nad 100 K. Gospodične in gospe, gospodinje in dekle, gospodje in fantje, vse je bilo upreženo v domoljubnem tekmovalju, da pokaže veselica čim lepše moralne in gnotne sadove. Posebno odbojnice in odbojniki so bili že par dni brez oddiha na delu, a sedaj so tudi lahko ponosni na uspehe. Zagorski orkester je kmalu združil mlade pare k plesu na prostem. Tudi dosedaj svetu še malo znani mengiški avijatik si je prišel ogledat teren, a svojo spretnost v letanju pokaže prihodnjo nedeljo, dne 4. t. m. na veselici Ciril-Metodove podružnice v Mengšu. — Na obli zboru se je izvolil znova vse dosedanjí marljivi odbor z g. Konškom kot predsednikom.

Društvena naznanila.

Zadruga gostilničarjev i. t. d. v Ljubljani je pričela zopet s predpripravami za gostilničarsko - kuharski tečaj, ki se ima prirediti v mesecih november in december letošnjega leta. Ker je še od lanskega leta mnogo prijav, ki radi preobilice prijavljenih niso mogli biti sprejeti, se je sklenilo, oziroma se namerava letos, ako bodo prijave tudi mnogoštevilne kot prejšnja leta, prirediti celo dva tečaja za Kranjsko, in sicer enega v Ljubljani, drugega pa združeno z Deželno zvezo gostilničarskih zadrug na Notranjskem, in sicer v Postojni. Opozarja se tedaj vse gostilničarstvo po deželi in mestih, da se za tečaj kar najbolj zanima in s pripravitelj ne odlašajo. Vse podrobnosti se bodo priobčevale v Ljubljanskih dnevnikih. Dopise je pošiljati na zadrugo.

Kamniški »Sokol« se je prav pridno pripravila na prihodnjo nedeljo, dne 4. septembra, ko priredi svojo javno telovadbo, združeno z veliko ljudsko veselico. Svoje sodelovanje na veselici je obljubilo domače narodno žensstvo, od katerega je znano, da izvrši vse, kar prevzame, najboljšje. Ono nam je porok, da bode nudila prirediteljem vsega, kar si bode kdo pozelel. Zato pa pridejo vsi zavedni prijatelji kamniškega »Sokola« in prijatelji naprednih idej ta dan v Kamnik in se udeležijo njegove prireditve. Da je društvo potrebno gnotne in moralne podpore, pričajo sovražnosti nasprotnikov, ki bi radi »Sokola« uničili. Vsakdo si to lahko tolmači iz razmer, ki vladajo v Kamniku. Vabimo torej slavno občinstvo, naj pohiti v velikem številu v prijazni Kamnik in se udeleži slavnosti ondotnega »Sokola«.

Javna telovadba na zletu I. S. Z. v Cerknici, dne 4. septembra bo obsegala sledeče točke: 1. celjske proste vaje članstva, 2. vaje z obročki dekliskih naraščaja, 3. vaje s praporce deškega naraščaja, 4. orodna telovadba vrst I. S. Z., 5. vaje s kiji članie in 6. vaje na orodju vzornih vrst. Pri prvi in zadnji točki morejo sodelovati tudi gostje. Sodeč po prijavah bo izvajalo proste vaje do 160 telovadcev. Pri orodni telovadbi postavi I. S. Z. 12 vrst na različen orodju. Telovadišče se nahaja ob deželni cesti pred vhodom v Cerknico. Vsi dosedanjí skupni nastopi v I. S. Z. združenih društev so pokazali resno in veliko telovadno delo, upamo, da se tudi v Cerknici izvrši najlepše. Saj so se vsa društva marljivo pripravljala za svoj župni nastop. Pričakuje se opravičeno, da pohiti naše rodoljubno občinstvo že radi javne telovadbe na sokolski dan v Cerknico.

Sokol v Hiriški Bistrici se udeleži z naraščajem vred v nedeljo zle-ta »Notranjske sokolske župe« v Cerknico. V Cerknici nastopijo naše vrle Sokolice!

Prostovoljno gasilno društvo na Bledu praznuje dne 4. septembra svojo petindvajsetletnico. Spored: Do 10. dopoldne sprejem gostov. Ob

11. nastop društev pred »Blejakim domom«. Nato odkorakanje v farno cerkev k sv. maši. Po sv. maši odhod pred »Blejski dom«, kjer pozdravi društva gosp. župan. Potem se društva razidejo v odkazane gostilne k obedu. Ob pol 2. popoldne izlet na Grad in vožnja po jezeru. Ob 3. popoldne se prične ljudska veselica na vrtu gostilne »pri Lovecu« s sodelovanjem zdravstvene godbe, petjem in raznimi igrami. Darila za srečanje hvaležno sprejema načelnik gasilnega društva g. I. Rus.

Iz St. Pavla pri Preboldu. Preteklo je že devet let, odkar je korakal po šentpavelskem gričku »Sokol«. Dne 4. septembra t. l. bo korakal v drugi in ta dan mora zasadiť seme, katero bo rodilo dober sad, naša tla so plodovita, mladina naša navdušena, vneta je nad vse za sokolsko stvar, iz ust vsakega krepkega mladeniča v St. Pavlu pri Preboldu slišiš govorjenje, da hoče biti »Sokol«, torej je izključeno, da ne bi prebudilo v St. Pavlu najlepše življenje, v taboru zoper naše nasprotnike. »Sokol« je in mora biti prvi v boju proti nasilstvom drugih narodov, zato rej se je sklenilo, da hočemo v najkrajšem času ustanoviti to društvo. V prid društva »Sokol« v St. Pavlu pri Preboldu se vrši torej dne 4. septembra t. l. velika veselica z javno telovadbo na orodju in prostimi vajami, pri kateri bodo nastopila sokolska društva iz celjske župe s krasnimi vajami, tudi pevski in druga društva bodo sodelovala. Priprave za 4. septembra so v največjem tiru, častite narodne dame iz St. Pavla in drugod se pridno pripravljajo za šote, mladina se pridno giblje in pripravlja za ta dan. Celjska narodna godba bo nudila vsem obilo zabave, tako, da plesa in zabave sploh ne bo manjkalo. Torej še enkrat, vse na dan 4. septembra v St. Pavel pri Preboldu; vsi bližnji in daljni gosti se najljubneje vabijo na to veselico, ker nikjer dne 4. septembra 1910 ne bo toliko zabave, kakor na tem sokolskem zletu.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Jutri, 1. septembra, se snide vse gledališko obojbe, da prične s skušnjami, ki bodo trajale ves mesec do 1. oktobra, ko se sezona otvori. Operne, operetne in dramske skušnje so bodo vršile vsak dan dopoldne in popoldne v treh gledaliških prostorih in končno na odru. Ker je bilo v Ljubljani že avgusta meseca skoraj polnoštevilno operetno obojbe, so se že zadnjih 14 dni vršile vsak dan dopoldne in popoldne skušnje za najnovejšo Leharjevo opereto: »Knežna« in poslednje dni tudi že za Albinijevo opereto: »Baron Trenk«. Dramsko obojbe ima jutri bralni skušnji za A. Medvedovo izvirno tragedijo: »Kaeijana« in A. Bissonovo dramo: »Nekznanka«, pojutršnjem pa bralni skušnji za Birinskogo dramo: »Moloh« in Lengyelovo dramo: »Tajfruc«. Operno obojbe se loti nemudoma Smetanovega »Daliborja« in Puccinijevo »Bohemo«. Ako bo možno, se sezona otvori z Wagnerjevim »Tannhäuserjem«. To pa je odvisno od nekih pogojev, ki se morajo izpolniti še le t. dni. Operni in operetni zbor začeta s skušnjami dne 15. septembra zvečer. Člani zbora so večinoma že angažirani ter se je pridobilo tudi nekaj novih svežih glasov. Sprejme se pa še pevce za I. tenor in rutinirane pevke za alt. — Bivši in novi abonente na lože in sedeže dobe vse informacije pri g. Amal. Češarkovi v Šelenburgovi ulici, kjer so razloženi načrt gledaliških prostorov in cene lož in sedežev, ki so ostale neizpremenjene.

Slovenski Jug.

— Hrvaška drama na Cetinju. Hrvaška drama, ki je bila povabljen, da sodeluje pri jubilejskih svečanostih na Cetinju, je prvič nastopila v soboto 27. t. m. Predstavljala je dramo Iva kneza Vojnovića »Ekvinokij« in sicer z velikim uspehom. Največji vtisk je napravila na občinstvo igra hrvaške tragedije markize Ružičke - Strozzi. Ravnatelj cetinjskega gledališča, profesor Kovarčević je poslal knezu Vojnoviću tale brzojavni pozdrav: Snoči, ko je s predstavo »Ekvinokija« hrvaška drama vzveličala dneve največjega srbskega slavlja, obrača črnogorsko narodno gledališče svoje poglede na bratsko zemljo med tremi rekami ter pošilja zaslužnemu pisatelju najiskrenejše pozdrave.

— Slovenski učitelji v Zagrebu. Štajerski učitelji in učiteljice prirede 8. septembra izlet v Zagreb, da si ogledajo razstavo, ki jo je uredilo hrvaško učiteljsko društvo. Hrvaški učitelji se pripravljajo, da čim najpriskrenejše sprejme svoje slovenske tovariše.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave pri okrajnem sodišču v Novem mestu.

Porotne obravnave so se začele v ponedeljek 29. t. m. Prvi slučaj je uboj. Razprava se vrši v nemškem jeziku, ker je obtoženi Alojzij Wolf slovensčine nezmožen Kočevar. Kakor je običajni amen vsakega žegnjanja uboj ali najmanj težka telesna poškodba, z istim pečatom se je končalo cerkveno žegnanje v fari Gor. Zdihoval. Tja je prišel obtoženi 17letni posestnikov sin, rojen v Rogatem Hribu, in pristojen v Novi Laz, s svojimi tovariši. Ti so bili Janez Šmuk, Alojzij in Avgust Semič. Pil je pred mašo, med mašo in po maši. Okrog polдне je šel s svojimi tovariši in nekaterimi deklety v Dol. Zdihoval, kjer so najprej pili v Huterjevi gostilni. Od tu so šli k Vardjanu, kjer so se hoteli pripraviti z laškimi ogljarji, a je pretep zabranil navzoči stražmojster. Od Vardjana so šli k Huterju nazaj, ki jim pa ni hotel dati pijače. Šli so zopet k Vardjanu, ki jim pa tudi ni hotel dati vina. Preskrbel jim je pa natakak Žagar nekaj piva. Kar naenkrat pa začne Janez Šmuk razbijati po mizi in plane v gostilničarja, ki ga je skušal miriti. Skoraj nato pride iz kleti drugi natakak krog 60 let stari Jakob Maurin, ki je tudi skušal pomiriti svojega nečaka, razgrajajočega Šmuka. Šmuk se spoprime z Maurinom. Med tem pa stopi Alojzij Wolf k bližnjemu zidu, pobere kamen, ga spravi v žep, pride nazaj in ga vrže Maurinu, ki je skušal vstati, v levo sence s tako silo, da je zadeti mrtev cmahnil na tla. Nato je Wolf zbežal s tovariši. Protiniki potrđijo prvo in glavno vprašanje o krivdi in zanikajo drugo dodatno o popolni pijanosti soglasno. Sodni dvor ga nato obsodi, kot krivega hudodelstva uboja na tri leta težke ječe z enim postom vsak tretji mesec in povrnitev stroškov kazenskega postopanja. Žena Jakoba Maurina se zavrne s svojimi zahtevki na civilnopravno pot.

Razne stvari.

*** Skladišče zletelo v zrak.** V Wipperfurthu na Porenskem se je v skladišču vnel smodnik. Skladišče je izginilo, na mestu se nahaja velikanska jama. En delavec je ubit, več pa je težko ranjenih.

*** Otroka prodala.** Neka Avstrijanka (imena poročila ne povedo), ki je pred kratkim prišla v Filadelfijo, je prodala svojega otroka nekemu zamorecu za 37 dolarjev. V to je mater prisilila skrajna beda. Policija je pozneje otroka odvzela zamorecu.

*** Protiklerikalna demonstracija na Dunaju.** Klerikaleci sicer vedno poudarjajo, da je »vsaka oblast od Boga«, sami se pa v praksi za ta nauk prav nič ne brigajo. Zanje razni zakoni in postave sploh ne obstajajo. In naša vlada, o kateri klerikaleci vedno lamentirajo, kako da je »protikršćanska«, gleda klerikalcem skozi prste in jih za preziranje postav nikdar ne kliče na odgovor. Prav radi klerikaleci med drugim prezirajo § 23 tisk. zakona, ki prepoveduje prosto kolportazo. Po cerkvah, pred cerkvami in drugje razprodajajo klerikaleci svoje časopise, letake itd. — nikdo jim tega ne brani. — Na Dunaju so Vsenemci uprizorili proti tej klerikalni kolportazi protidemonstracijo. V Stefanovi cerkvi na Dunaju so namreč klerikaleci doslej vsako nedeljo razprodajali znano klerikalno kunjjo »Bonifatiusblatt«, akoravno je to po § 23 tisk. zakona prepovedano. V nedeljo se je pred cerkvenimi vrati zbralo večje število Vsenemcev, ki so se prepričali, da klerikaleci v cerkvi spet razdajajo »Bonifatiusblatt« — začeli razdajati med občinstvo protiklerikalne tiskovine. Policija je sicer takoj posegla vmes, pa ni ničesar opravila, ker je bilo premalo. Vsenemci so razdali vse, kar so imeli pri roki; slednjič so zapeli demonstrantje še neko protiklerikalno pesem, nato so se pa mirno razšli. Aretiran ni bil nikdo. — Na klerikalno nedovoljeno kolportazo je to najboljši odgovor. Enaka pravica za vse!

Telefonska in brzojavna poročila.

Pozdravi občinskemu svetu. Ponočnja, 31. avgusta. Možatemu solidarnemu nastopu občinskega sveta v varstvo občinske avtonomije in zakonitih pravic svobodnega meščanstva naše najiskrenejše čestitke. Zivio Hribar! — Člani občinskega svetovalestva postojanskega.

Bled, 31. avgusta. Čestitam srčno na snočnji izvolitvi! Slava občinskemu svetu, ki je rešil čast bele Ljubljane in proslavil sebe, Narod pa sprejmi boj ki ti je vailjen. — Po-slanec Gabrček.

Kolera.

Dunaj, 31. avgusta. Danes po noči so v mestu krožile vesti, da se je v treh mestnih okrajih pojavila kolera. Oblast te vesti dementuje in izjavlja, da je Dunaj sedaj docela prost kolere.

Bukarešta, 31. avgusta. Tu se je prigodilo več slučajev azijske kolere. Neka ženska je na kolero umrla. Hišo, v kateri je stanovala, so orožniki zastražili, na kar so jo zdravniki skrbno desinficirali. Mestni občinski svet je dal zapreti vse javne tržnice, da se desinficirajo.

Sestanek v Solnogradu.

Solnograd, 31. avgusta. Na sestanku grofa Aehrenthala in San Giuliana se je v prvi vrsti razpravljalo o razmerju med Italijo in Avstro - Ogrsko in v raznih spornih vprašanjih, zlasti o postopanju avstrijske vlade proti primorskim Italijanom, v drugi vrsti pa o orijentalnem vprašanju. V vseh vprašanjih se je baje doseglo popolno soglasje.

Razpad v socialnodemokratskem taboru.

Kodanj, 31. avgusta. Na včerajšnjem socialnodemokratskem kongresu je mednarodni biro razpravljao o protestu čeških centralistov proti češki sekciji. Sklenilo se je, da se češkim centralistom provizorično prepusti en mandat v češki sekciji. Strokovna komisija je obravnavala o resoluciji avstrijskih nemških socialnih demokratov proti češkim socialnim demokratom. Vsi govorniki so se izražali proti Čehom, posebno ostro pa Poljaki. Švicarski delegat je naglašal, da češki socialni demokratje ne spadajo več v mednarodno organizacijo, ker so že preveč infiltrirani od nacionalnih idej. Z ozirom na te govore so Čehi zagrozili, da takoj zapuste kongres. Nato je predsednik Troistre debato razumiral ter izjavil, da stoji češki socialni demokratje pred kongresom kot zločinci proti mednarodnemu proletariatu. Končno je komisija sklenila, da se da beseda enemu izmed čeških socialnih demokratov, da opraviči njihovo stališče.

Kodanj, 31. avgusta. Za slučaj, da kongres sprejme nemško resolucijo proti češki socialni demokraciji, je toliko kakor gotovo, da Čehi takoj zapuste kongres.

Dunaj, 31. avgusta. Vaš izvestitelj se je v merodajnih socialnem. krogih informiral o sporu in izvedel, da je definitivno pretrgana vsaka zveza med češkimi socialnimi demokrati in med njihovimi nemškimi sodruji.

Češka socialna demokracija bo odslej hodila docela svoja pota.

Carjeva brzojavka.

Cetinje, 31. avgusta. Car Nikolaj je poslal kralju Nikiti k jubileju presrečno brzojavno čestitko, v kateri mu obenem naznanja, da je imenovan za generalnega feldmaršala ruske vojske. Brzojavsko je pred zbranim narodom prečital brigadir Janko Vukotić. Brzojavka je bila sprejeta z velikim navdušenjem.

Proti Turčiji.

Atene, 31. avgusta. V političnih krogih zatrjujejo, da sta Grška in Bolgarska sklenili pogodbo, ki je naprejena proti Turčiji.

Delavske stavke.

Bilbao, 31. avgusta. Delavska zveza je z 11 proti 10 glasom sklenila pričeti s splošno delavsko stavko.

New York, 31. avgusta. Tu so jeli stavkati uslužbenci cestnih železnic. Včeraj je prišlo do velikih kravalov, pri katerih so delavci streljali z revolverji. Stavkujoči uslužbenci so z dinamitom razstrelili več električnih vozov.

Gospodarstvo.

— Oddaja eraričnih plemenskih kobil. Ministrstvo za domobranstvo je sklenilo, da bode vneprej brezplačno plemenske kobile le na ta način oddajalo, da se bodo plemenske kobile od konjerejev za ceno 700 do 800 K nakupovale, ter zopet pri prodajalcu v reji pustile. Kobile, katerih rod po arabskem, angleškem ali lipicanskem žrebcu mora biti dokazan po spušćalnem listu, morajo imeti starost 3 in pol do 7 let, ter morajo meriti v vihru najmanj 161 cm. Vsa konjerejce, kateri želi svojo kobilo ministertvu za domobranstvo prodati in zopet za njo prositi, mora dotično prošnjo najkasneje do 15. septembra 1910 kolkovano s kolkom za 1 krono vposlati na pristojno c. kr. okr. glavarstvo. Vse tiste kobile, katere bodo konjereji od tega dne naznanili, se drugo leto (t. j. leta 1911) od pristojne komisije pregledajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. avgusta: Marija Vlakovič, rejenka 3 mesece, Hrenova ulica 7.
Dne 30. avgusta: Primož Bernot, sodar in posestnik, 67 let, Bohoričeva ulica 3. — Marija Hana, lastnica instituta, 69 let, Poljanova cesta 6. — Fran Schanjet, trgovec in posestnik 69 let, Mostni trg 15.

Dijaška stanovanja.

Dijaško društvo »Domovina« preiskrbuje glasom svojih pravil tudi dijaška stanovanja, da tako začasno nadomesti dijaški internat v Ljubljani. Odbor društva javi vsem staršem dijakov na deželi, da je pregledal tozadevna stanovanja in prosi, da se obrnejo kmalu vsi oni starši, ki žele poslati svoje sinove v Ljubljano ali jih pa že pošiljajo in so glede dobrega stanovanja v zadregi, na odbor društva, ki jim oddaja v vsakem oziru priporočljiva dijaška stanovanja. — Natančnejša pojasnila daje društveni blagajnik gosp. prof. Ant. Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3/I.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn. neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidits prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in toplen učinek. Skatljiva velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni zalagatelj na **DUNAJU, Tuchlauben 9.** V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati **Moll-ov prašek**, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 29

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.
čistilo za
zobe

Seydlin

Dobiva
se
povsod.

Trdiloje:
O. SEYDL
Sintarjeva ulica 7.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da ej »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se 2 njo lahko razkužuje.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodno 1 kremo. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mli, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rusjeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Proti
koleri in griži
varuje vas najbolje želodčni liker

grenki.

Potirek »FLORIAN« se je obnesel v mnogih slučajih kot **obrambno sredstvo** zoper želodčne in črevesne bolezni!

Priporočeno od veččakov!

Nebena hiša brez steklenice »FLORIAN«

Varujte se ponaredb. ki niso »FLORIAN« in zdravju nič ne koristijo!

Ljudska kakovost liter K 2-40.

Kabinska kakovost „ 4-80.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Vitina naš. merjen 2002. Srednji zračni tlak 736,9 mm

Merjav	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	735,8	28,1	sr. zjah.	poč. oblak
31.	9. zv.	735,9	19,3	brezvetr.	oblačno
31.	7. zj.	735,3	16,2	sl. zjah.	„

Srednja večerajšnja temperatura 20,7°, norm. 17,1°. Padavina v 24 urah 4,1 mm.

Sloveni in Slovenci! Ne zlitite družbe sv. Očca in Metoda!

Nametalstvo trgovskega bel-niškega in podpornega društva v Ljubljani javlja s tem žalostno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Fran Schantel

trgovec in posestnik in dr.

danes popoldne ob 2. uri po dolgi bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajočega mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, dne 1. septembra 1910 ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 18 na pokopališču pri Sv. Krištofu. Predraga pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, 30. avgusta 1910.

Rodbina Bernot naznanja vsem sorodnikom, znanem in prijateljem žalostno vest, da se je njih iskreno ljubljeni oče in stari oče, gospod

Primož Bernot

sodarski mojster

danes ob 1/2. uri zjutraj v 68 letu starosti, preselil v boljše življenje.

Zemeljski ostanki predraga pokojnika se prenesejo jutri 1. septembra ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti v Bohoričevi ulici št. 3, na pokopališču k Sv. Križu. 2839

Svete maše zadržane se bodo služile v župni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, 31. avgusta 1910.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naša nepozabna sestra, teta in svakinja, gospodična

Marija Hanss

lastnica deklisknega zavoda, imetnica zlatoga zaslužnega križca

po dolgem, težkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, danes ob pol 8. zjutraj sklenila svoje delapolno življenje. 2936

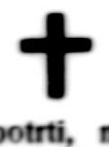
Pogreb zemskih ostankov drage pokojnice bo v četrtek, 1. septembra t. l. ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta šte. 6 na pokopališču pri Sv. Križu.

Sv. zadržane maše se bodo služile v farni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, 30. avgusta 1910.

Žalujoči ostali.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Dobrie v Ljubljani.

Od najgloblje žalosti potrti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, ozi. oče, brat, tast, stari oče, svak in stric, blagorodni gospod

FRAN SCHANTEL

trgovec in posestnik, član Kranjske hranilnice, lastnik zlatoga zaslužnega križca in gasilske jubilejske kolajne, častni sotnik prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, okrajni predstojnik in skrbnik ubožcev itd. itd.

dne 30. t. m. ob 2. uri popoldne po dolgem, težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 70. letu svoje starosti blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb se v rši v četrtek, dne 1. septembra ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 18, k zadnemu počitku na pokopališču k Sv. Krištofu.

Sv. maša zadržana se bo darovala v petek, dne 2. septembra ob 9 1/2. uri dopoldne v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1910.

Ana Schantel, roj. Klementič, soproga. — Fran in Josip Schantel, sinova. — Mici Dreise, roj. Schantel, hči. — Amalija Fabian, roj. Schantel, sestra. — Ivan Fabian, svak. — Pina Bergmann, Mici Dreise, Elza Schantel, vnuk in vnukinja. — Josip Bergmann, Avgust Dreise, zeta. — Rosa Schantel, roj. Kaps, Lujza Schantel, roj. Eitel, sneti.

Prvi kranjski pogrebni zavod F. Doberlet v Ljubljani. 2936

Narodna kavarna
sprejme takej

učenca

ki ima veselje do te obrti. 2860

Več raznašalk

ki znajo brati in pisati 2830

sprejme s 1. septembrom upravnistvo »Slov. Naroda«.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice št. 2, s 5 sobami, balkonom in vsemi pripadki se odda s 1. novembrom t. l. 2785

Povpraša se pri g. dr. Žerjavu v leti hiši od 1/2. — 1/2. 2. popoldne ali pa v pisarni zvezo slov. zadrag.

Pozor!
URINOVO OLJE

„Sanitas“

odlikovano najboljšo razkuževalno pleskanje proti nalezljivim boleznim, za stranišča itd.

Samoprodaja

August Pust,
Poljanska cesta 7.

3 ali 4 sobne stikarje

sprejme takej 2832

Ferdinand Wolf, stari slikar v Katerju.

2 mesečni sobi 2

lepo mebljavani z posebnim vhodom se takej oddajo v židovski steni 4 II nadstropje. 2828

Dobre ohranjen

pianino

(skoro nov) se ceno proda na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Radečkova cesta št. 2. I. nadstropje. 2934

Iščo se meblirana 2935

mesečna soba

s uporabe kuhinje čim najpreje za dve solidni dami.

Ponudbe z navedbo cene na uprav. »Slov. Naroda« pod šifro »Dve dami«.

Sprejme se takej zanesljivo

delavec sodar

v zadržno klot. Ustmene ali pismene ponudbe na zadrugo Agro-Merkur Janez Trdinova ulica 8. 2930

Stanovanja

se oddajo s 1. novembrom, oziroma prej: 4 stanovanja z dvema sobama, kuhinjo, pritliklinami in od delkom vrta za uporabo z letno najemnino K 240.—. — 2 stanovanji z eno sobo, kuhinjo in pritliklinami po K 170.—. Vsa ta stanovanja nahajajo se v novo zgrajeni hiši na **Dolenjski cesti**, preje posestvo Jos. Jebčina, 4 minute oddaljena od cestne železnice. — Istotam se sprejme tudi oženjenega

hišnika.

Priporočati je ta stanovanja umirovljenim nižjim uradnikom, vsled jako lepe lege in izbornega podnebja.

Nadaljna pojasnila je dobiti v specialni trgovini Jos. Jebčina v isti hiši na **Dolenjski cesti** oz. pri Janku Popoviču na **Bleiwelsovi cesti št. 32.** 2922

Gostilna

sprejme takej v najem na čisti. Pismene ponudbe pod »Gostilna« na upravnistvo »Slov. Naroda« do 30. septembra t. l. 2892

Ključarskega pomočnika in vajenca

sprejme takej Leopold Grešelj Spodnja Šiška 88. 2925

Iščo se

2921

trgovski vajenec

iz dobre in poštene hiše v starosti 14—16 let s primerno šolsko izobrazbo.

Rudolf Rutner, Vrhnika.

Več učenk ali gospodičen

se sprejme na lepo stanovanje in hrano po primerno nizki ceni.

Naslov: Rezika Drnovšek, Pri-sojna ulica 1/I. 2894

Iščem

domačo učiteljico

oziroma

vzgojiteljico

ki bi poučevala moje tri hčerce za II. in III. razred.

Matilda Majdičeva Kranj.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani. dne 25. avgusta 1910.

Št. 943/m. š. sv. 2927

Razglas.

Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtih v Komenskoga ulici in v Cerkveni ulici se prične šolsko leto 1910/11

dne 9. septembra 1910.

Vpisavalo se bode v šolskih prostorih dne 8. septembra t. l. do poludne.

Predsednikov namestnik: Vombina I. r.

Zahvala.

Povodom smrti, kakor tudi že med boleznijo našega ljubljeneega soproga, ozi. očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Frana Zakotnika

župana, načelnika gasilnega društva, posestnika in »gostilničarja v Mostah pri Ljubljani,

izkazalo se nam je od vseh strani toliko sočutja in sožalja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.

Zahvaljujemo se posebno č. šentpeterski duhovščini, nadalje slav. občinskemu odboru Moste, slavnim gasilnim društvom: Ljubljana, Bizovik, Štepanja vas, Sp. Šiška, Moste in Kašelj; slav. moški in ženski Ciril Metodovi podružnici v Mostah, veteranskemu društvu Moste, političnemu izobraževalnemu društvu Udmat, obrtnikom in mojstrom iz Most, Sokolu I., sokolskemu odseku Moste, uradnikom c. kr. okrajnega glavarstva in uradnikom mestnega magistrata, dalje za vse krasne darovane vence in slavnemu občinstvu, ki je v tako obilnem številu spremlilo rajnika na njegovem zadnjem potu.

Moste, dne 31. avgusta 1910.

Žalujoči ostali.

Dobre harmonike K 4-80.

50.000 besov predamib. Rabna carina! Jazno! Znamo dovoljmo ali dmer razaj. Št. 300 1/2: 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 24 x 12 cm K 4-80
št. 657 1/2: 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 30 x 15 cm K 5-20
št. 305 1/2: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 24 x 12 cm K 6-20
št. 663 1/2: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 31 x 15 cm K 8-
št. 685 1/2: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 28 x 16 cm K 9-
Šola za samouk zastoj pri vsaki harmoniki. Razpošilja po povzetju c. kr. in dvorni dobavitelj **JAN KONRAD**, razpošiljalnica glasbil. Most št. 545, Čedeke. Glavni katalog s 3000 slikami na željo vsakemu zastoj in franco. 2901

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANCKOV**: kavni pridelek iz zagrebške tovarne.

d. Zaga H. VIMI, 5-9 I. V.